

ทำความเข้าใจอินเดียและสหรัฐอเมริกาบริบทเอมิเรตส์ ในการงดออกเสียงเรื่องยูเครน

เหตุใดอินเดียและสหรัฐอเมริกาบริบทเอมิเรตส์จึงงดออกเสียงในการลงคะแนนเสียงของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council : UNSC) การตัดสินใจของทั้งสองประเทศในการงดออกเสียงเช่นเดียวกับประเทศจีนได้สร้างความประหลาดใจให้กับชาติตะวันตก แต่อย่างไรก็ตามการกระทำเหล่านั้นไม่ได้น่าแปลกใจเลย...

การกระทำที่เป็นกลางของอินเดีย

สิ่งที่น่าประหลาดใจไม่ใช่การที่อินเดียงดออกเสียงในการลงคะแนนเสียงในการลงมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) เกี่ยวกับยูเครน แต่สหรัฐฯ และมหาอำนาจตะวันตกอื่น ๆ ต่างหากที่มีความคาดหวังว่าอินเดียจะเข้าร่วมกับนานาชาติในการประณามรัสเซีย โดยที่อินเดียไม่ได้ประโยชน์ในการทำเช่นนั้น แต่อินเดียมองว่าการงดออกเสียงของอินเดียเป็นการแสดงออกถึงความเป็นกลางและอธิบายข้อเรียกร้องที่ให้ “ลดระดับความตึงเครียดในทันที” (Immediate De-escalation) ในฐานะที่เป็นจุดยืนที่มีความสมดุล การที่อินเดียปฏิเสธที่จะประณามรัสเซียรุกรานยูเครนนั้นเหตุผลส่วนใหญ่เนื่องจากอินเดียมีการพึ่งพาทางยุทธศาสตร์กับรัสเซีย รวมทั้งอินเดียให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกเป็นหลัก

อินเดียยอมรับว่ารัสเซียเป็น “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์พิเศษและสิทธิพิเศษ” (Special and Privileged Strategic Partner) ซึ่งสนับสนุนเทคโนโลยีการป้องกันประเทศที่อินเดียเคยถูกปฏิเสธจากประเทศตะวันตก โดยที่การจัดหาอาวุธของอินเดียร้อยละ ๕๕ มาจากรัสเซีย นอกจากนี้อินเดียได้เริ่มการจัดหาระบบป้องกันขีปนาวุธ S-400 ของรัสเซีย โดยอินเดียได้รับมอบระบบป้องกันขีปนาวุธ S-400 จำนวน ๕ ชุดพร้อมแท่นยิง (Launcher) จำนวน ๘ ชุดเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แม้ว่าต้องเผชิญกับการคุกคามในการใช้มาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ ก็ตาม นอกจากนี้ผู้นำของอินเดียได้ตระหนักถึงการที่รัสเซียได้ใช้สิทธิยับยั้งในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนอินเดียระหว่างการทำสงครามกับปากีสถานในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และอินเดียก็ไม่ได้ประณามการผนวกไครเมียของประธานาธิบดี วลาดิเมียร์ ปูติน (Vladimir Putin) เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วย

อินเดียได้มีนโยบายที่แน่วแน่ในการตอบโต้จีน หลังจากการปะทะกันอย่างรุนแรงบริเวณเส้นแบ่งเขตควบคุมตามความเป็นจริง (Line of Actual Control : LAC) ทางตะวันออกของลาดักห์ที่ตั้งอยู่ตอนเหนือของประเทศอินเดียในเดือน มิ.ย. ๖๓ และความสัมพันธ์กับจีนที่เสื่อมถอย ทำให้อินเดียและสหรัฐฯ เร่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านการป้องกันประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อตอบโต้อิทธิพลที่เพิ่มขึ้นของจีนในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ซึ่งอินเดียเป็นสมาชิกใน “จตุภาคีด้านความมั่นคง” หรือ (Quadrilateral Security Dialogue : Quad) ที่มุ่งเน้นการรักษาระเบียบระหว่างประเทศควบคู่ไปกับสหรัฐฯ ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น

จากเหตุการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอในการงดออกเสียงของอินเดีย ๒ ประการ ได้แก่ **ประการแรก** กรณีการรุกรานยูเครนของรัสเซียเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศอย่างชัดเจน โดยอินเดียซึ่งเคยมีความกระตือรือร้นในการเน้นย้ำเรื่อง “บูรณภาพแห่งดินแดนและอธิปไตย” (Territorial Integrity and Sovereignty) เมื่อครั้งที่จีนมีท่าทียืนกรานแข็งกร้าว (Assertiveness) ต่ออินเดีย แต่เมื่อรัฐมนตรีต่างประเทศของอินเดียถูกทำทนายด้วยคำถามในการประชุมด้านความมั่นคงที่มีวนิกที่ผ่านมากลับมาเกี่ยวกับการใช้หลักการดังกล่าวว่าทั้งโลกอย่างเท่าเทียมกัน รัฐมนตรีต่างประเทศของอินเดียตอบว่า “หลักการและผลประโยชน์ต้องมีสมดุลกัน” (Principles and Interests are Balanced) ซึ่งเป็นการเตือนความจำประเทศยุโรปที่แสดงการสนับสนุนอินเดียอย่างล่าช้าในการตอบโต้จีนเมื่อ มิ.ย. ๖๔ ที่ผ่านมา และ **ประการที่สอง** อาวุธที่ซับซ้อนและทรงพลังของอินเดียส่วนใหญ่ได้จัดหามาจากรัสเซีย ซึ่งใช้ในความขัดแย้งกับจีน ซึ่งในปัจจุบันจีนถือว่าเป็นเพื่อนใหม่ที่ดีทีสุดของรัสเซีย

ขณะที่ปากีสถานก็กำลังพยายามเริ่มมีสัมพันธ์ภาพกับรัสเซีย และเมื่อมีการประกาศความร่วมมือระหว่างจีนกับรัสเซียเมื่อ ๔ ก.พ.๖๕ ยิ่งทำให้อินเดียประหลาดใจเป็นอย่างมาก ซึ่งมีความชัดเจนว่าความพยายามของอินเดียในการเกี่ยวข้องกับรัสเซียเพื่อให้เปลี่ยนพฤติกรรมของจีนต่ออินเดียนั้นใช้การไม่ได้ ถึงแม้ว่าเป็นโอกาสในการวิพากษ์วิจารณ์รัสเซีย แต่อินเดียเกรงว่ารัสเซียอาจยุติการส่งอาวุธให้กับอินเดียเพื่อให้เป็นประโยชน์กับจีน ถึงแม้ว่าการงดออกเสียงของอินเดียได้สร้างความผิดหวังให้กับสหรัฐฯ ยุโรป และบรรดาหุ้นส่วน แต่รัฐบาลของนาย Narendra Modi เชื่อว่าการแสดงจุดยืนที่เป็นกลางท่ามกลางสถานการณ์ที่ท้าทายอินเดียจะมีวิธีจัดการความไว้วางใจที่ถดถอยกับประเทศตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกได้อย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่ยังคงต้องรอดูกันต่อไป

การรุกรานยูเครนของรัสเซียทำให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เข้าสู่ภูมิรัฐศาสตร์ที่ซับซ้อน

การตัดสินใจงดออกเสียงของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในการลงคะแนนเสียงในการลงมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ได้สร้างความประหลาดใจให้กับสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส ซึ่งเป็นหุ้นส่วนด้านความมั่นคงของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ แต่การตัดสินใจนั้นไม่ใช่เรื่องแปลกเนื่องจากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เช่นเดียวกับซาอุดีอาระเบียที่รู้สึกว่าจะไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเพียงพอจากสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ตกเป็นเป้าหมายของการโจมตีด้วยขีปนาวุธและโดรนของกลุ่มกบฏฮูตี (Houthi) และคาดหวังว่าสหรัฐอเมริกาจะเข้ามาช่วยเหลือแต่ไม่ได้รับการตอบสนอง เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสิ่งที่มองว่าเป็นการถอนตัวของสหรัฐอเมริกา และเพื่อรักษาตลาดเอเชีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้มีการกระจายความเสี่ยงทางยุทธศาสตร์โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับจีน อินเดีย และรัสเซีย แต่อย่างไรก็ตามได้รักษาความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงที่แน่นแฟ้นกับสหรัฐฯ ไปพร้อมกับพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีน แต่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์รู้สึกว่าแรงกดดันของสหรัฐอเมริกาที่ลดความสัมพันธ์กับจีนนั้นเป็นการครอบงำ

ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และรัสเซียได้พัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อันจะเห็นได้จาก ผู้นำของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ขึ้นชมประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน ในการปฏิบัติการณ์ในซีเรียและลิเบีย ซึ่งในสายตาของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มองว่าปูตินมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรื่องการสร้างความมั่นคงในภูมิภาคและกลุ่มอิสลามหัวรุนแรง โดยใช้วิธีที่ไม่ประนีประนอมต่อขบวนการอิสลามหัวรุนแรงและพยายามปิดล้อมตุรกี รวมถึงการที่พวกเขา รวมถึงซาอุดีอาระเบียมีความเห็นชอบร่วมกันต่อนโยบายน้ำมันภายในกรอบการทำงานของกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันและชาติพันธมิตร (The Organization of the Petroleum Exporting Countries Plus: OPEC Plus) และสิ่งที่จะจัดลำดับความสำคัญของ

ความต้องการของประเทศตะวันตกต่อระดับน้ำมัน นอกจากนี้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้จัดซื้อระบบป้องกันภัยทางอากาศของรัสเซียและอาจจัดซื้อระบบอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย นอกจากนี้ ในกรณีการงดออกเสียง (Abstain) ของรัสเซียในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการลงมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC Resolution 2216) เรื่องการแทรกแซงทางทหารต่อต้านกลุ่มกบฏฮูตีที่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ร่วมเป็นผู้นำ ส่งผลให้มติว่าการแทรกแซงทางทหารในครั้งนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ โดยถ้าหากว่ารัสเซียลงมติวีโต้ (Veto) จะส่งผลให้การแทรกแซงทางทหารดังกล่าวถือว่าผิดกฎหมาย

ในกรณีวิกฤติยูเครน-รัสเซีย เป็นพัฒนาการที่ไม่แน่นอนดีสำหรับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เนื่องจากการเป็นสมาชิกในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) หมายความว่าสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ถูกบังคับให้เลือกภายใต้การตรวจสอบระดับโลก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อาจอ้างได้ว่าการลงมตินั้นเป็นฉันทามติของ คณะมนตรีความร่วมมือระหว่างรัฐอ่าวอาหรับ (The Gulf Cooperation Council) และ สันนิบาตอาหรับ (Arab League) ซึ่งประเทศส่วนใหญ่ลังเลใจที่จะวิพากษ์วิจารณ์รัสเซีย ซึ่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยืนยันอย่างเป็นทางการว่าการงดออกเสียงดังกล่าว เพื่อรักษาโอกาสในการดำเนินการทางการทูตให้ยังคงมีชีวิตต่อไป (Diplomatic Prospects Alive) แต่ขณะเดียวกันนั้นก็มีการเรียกร้องให้มี “การแก้ปัญหาวิกฤตอย่างสันติวิธี” (Peaceful Solution to the Crisis) ตลอดจนลงมติ สนับสนุนข้อเรียกร้องให้รัสเซียถอนกำลังออกจากยูเครน ในที่ประชุมฉุกเฉินของสมัชชาสหประชาชาติ (UNGA) เมื่อวันที่ ๒ มี.ค.๖๕ ที่ผ่านมา

เนื่องจากชาวตะวันตกยังคงมีทัศนคติที่ดีต่อสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ดังนั้นการดำเนินการของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จึงไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในระยะสั้น ส่วนในระยะยาวอาจจะเกิดความขัดแย้งที่จะนำไปสู่วาระของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติในอนาคต โดยรัสเซียอาจคาดหวังให้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์สนับสนุนทางเศรษฐกิจ และแสดงการสนับสนุนทางการเมืองที่มากขึ้น รวมถึงให้ความเห็นชอบในการปฏิบัติการทางทหารซึ่งอันจะนำมาซึ่งต้นทุนทางการเมืองและชื่อเสียงของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

หากสงครามรุนแรงขึ้น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะต้องบริหารความคาดหวังของชาวตะวันตก หากการรุกรานยุติลงและอำนาจของรัสเซียลดลง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อาจถูกบังคับให้ต้องทบทวนความสัมพันธ์กับรัสเซีย ซึ่งรัสเซียจะถูกโดดเดี่ยว จากมาตรการการคว่ำบาตรจากนานาประเทศ และขาดแคลนทรัพยากรจะไม่เป็นหุ้นส่วนอย่างที่เคยเป็นมา การปฏิบัติการทางทหารของรัสเซียที่ประสบความสำเร็จจะทำให้ทัศนคติของชาวตะวันตกที่มีต่อรัสเซียแข็งแกร่งยิ่งขึ้น และจะมีการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มากขึ้นด้วย

ที่มา : <https://www.iiss.org/blogs/analysis/2022/03/understanding-india-and-the-uaes-abstentions-over-ukraine>

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

 ๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
 admin_info@sscthailand.org

 ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕-๑๖
 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ : Strategic Studies Center
<https://www.facebook.com/sscthailand.org/>

จัดทำโดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ